N°. 177. 1862.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs van de Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 20 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 29 JULIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 28sten Julij.*

De Eerste Kamer heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Onder de ingekomen stukken behooren:

1°. de geloofsbrieven van den heer Viruly, nieuw benoemd lid in de plaats van den heer Loopuyt, die zijn ontslag had genomen, welke stukken zijn gesteld in handen van eene Commissie, bestaande uit de heeren Cost Jordens, Tonckens en de Villers de Pité, met verzoek daaromtrent in eene volgende vergadering verslag uit te brengen;

2°. de navolgende wets-ontwerpen, door de Tweede Kamer toegezonden:

dat tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer;

die tot naturalisatie van Th. Schneider, H. Demmeny of Demmeni, F. J. A. R. von Ende, F. C. Schmitt, E. A. Lange, C. C. W. Mandt, J. C. A. Schmidt en J. F. Potass;

dat tot wijziging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1861;

die tot opheffing der slavernij in de West-Indische kolonien;

dat tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld;

dat tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een spoorweg van Rosendaal naar Bergen op Zoom;

dat tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een spoorweg van Breda naar Tilburg;

dat tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een spoorweg van Utrecht naar Zwolle;

dat tot onteigening van perceelen voor de verbreeding van de Nieuwe Maas tusschen Delfshaven en Charlois;

dat tot aanvulling der wetten van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 127 en 129), houdende regeling der militaire pensioenen bij de zee- en landmagt;

die tot naturalisatie van L. J. F. E. von Ende, E. C. Matheron, A. G. von Freyburg, C. G. W. Wilcke of Wilke, M. Krancher, P. D. Grothe en A. O. Rehm.

De Kamer heeft hare afdeelingen hernieuwd, waarna de leden zich naar de sectien hebben begeven ter benoeming van voorzitters en ondervoorzitters.

Wij hebben de *Javasche Couranten* ontvangen, loopende tot den 11den Junij.

Bij besluit van den 8sten Junij 1862 had de Gouverneur-Generaal bepaald, dat bij aanvragen om uitgifte in huur van woeste gronden, de verhuring er van, met toepassing van het voorkomende in art. 4 van het Koninklijk besluit van 3 Julij 1856, n°. 93 (*Staatsblad* n°. 64), op de navolgende wijs geschieden zal.

§ I. Wanneer is onderzocht en aangetoond, dat de aangevraagde gronden niet vallen in de termen van art. 4 lit. *b* van evengenoemd staatsblad, en dus voor uitgifte in huur vatbaar zijn, wordt den aanvrager vrijgelaten, die voor zijne rekening te doen opmeten en in kaart brengen, waarvan de meetbrief en kaart vervolgens door hem ter beschikking van het hoofd van gewestelijk bestuur zullen worden gesteld, onder overlegging eener rekening van de daarvoor betaalde kosten.

§ II. De Regering stelt vervolgens op voordragt van den directeur der cultures de voorwaarden vast, waarop de aangevraagde gronden in huur zullen worden uitgegeven.

§ III. Het hoofd van het gewest, waarin de gronden gelegen zijn, laat hierop de navolgende aankondiging — naar behooren ingevuld — in de Javasche courant opnemen:

» Daartoe gemagtigd, maakt de resident (gouverneur, adsitent-resident) van ....., in opvolging van alinéa c van art. 4 van het Koninklijk besluit van 3 Julij 1856 (*Staatsblad* n°. 64), bekend, dat de Regering, naar aanleiding van een gedaan verzoek (gedane verzoeken), het voornemen heeft om eene uitgestrektheid van ...... bouws woeste gronden, den bouw gerekend tegen 500 vierkante Rhijnlandsche roeden, gelegen in het district ....., regentschap ....., residentie ...... (of bij andere indeeling van het betrokken gewest dienovereenkomstig te omschrijven), bekend onder den naam van ....., bij contract voor een tijdvak van ..... jaren in huur (of op nieuw in huur) af te staan.

» Voor de uitgifte in huur dezer gronden, welke niet door middel van uitbesteding geschieden zal, komt in eene eerste plaats in aanmerking hij, die daarvoor den hoogsten huurprijs zal bieden, behoudende de Regering zich evenwel uitdrukkelijk het regt voor den persoon aan te wijzen, met wien voor deze verhuring zal worden overeengekomen.

» Aan belanghebbenden zal van heden tot den ..... (zes maanden na dato) dagelijks, met uitzondering van Zon- en feestdagen, de gelegenheid worden gegeven tot kennisneming van de ingekomen verzoeken, van de voorwaarden, waarop de verhuring zal geschieden, en van den meetbrief en de kaart der gronden.

» Gegadigden worden uitgenoodigd hunne biljetten van inschrijving in te zenden aan ....., uiterlijk vóór of op den (14 dagen na het verstrijken van den gestelden termijn van inzage)."

» De biljetten, geschreven in de Nederduitsche (in de Nederduitsche of Maleische taal, zoo de gronden buiten Java zijn gelegen) en vrij van zegel, moeten gesloten zijn en van een opschrift op den omslag voorzien, waaruit blijkt het doel, waarvoor zij bestemd zijn.

» Zij moeten bevatten den naam en de woonplaats van den inschrijver, zijne handteekening, de omschrijving van de gronden, waarvoor wordt ingeschreven, de verklaring dat de inzender met de voorwaarden van uitgifte in huur der gronden bekend is, den huurprijs per bouw, welke door hem wordt geboden, en de namen van twee door hem te stellen borgen, die, ten blijke van de verbindtenis door hen aan te gaan, het biljet mede onderteekenen.

» De inschrijvingsbiljetten zullen in het openbaar worden geopend ten kantore van den . . ., des ochtends ten . . . . ure, waarvan procesverbaal zal worden opgemaakt."

§ IV. Van den inhoud dezer aankondiging zal ook door middel van aanplakbiljetten, zoo in de Nederduitsche als inlandsche taal, aan belanghebbenden ter hoofdplaats van het betrokken gewest worden kennis gegeven.

§ V. Het proces-verbaal van opening der biljetten wordt door het betrokken hoofd van gewestelijk bestuur, vergezeld van zijne consideratien en advies, aan den directeur der cultures toegezonden.

Deze brengt hierop aan de Regering verslag uit nopens de uitkomsten der gehouden inschrijving en doet tevens de noodige voorstellen tot afstand in huur van het aangevraagde perceel.

Hierbij zal de directeur der cultures hebben in acht te nemen, dat, zoo overigens daartegen geene bedenkingen bestaan, de Regering bij voorkeur wenscht overeen te komen met den eersten aanvrager, mits deze, na zelf aan de inschrijving te hebben deel genomen, zich bereid verklare om den hoogsten huurschat, waarvoor bij de gehouden mededinging onder behoorlijke borgstelling is ingeschreven, te voldoen.

Is de eerste aanvrager hiertoe ongenegen en zijn er ook geene termen om hem op gunstiger voorwaarden het perceel af te staan, waaromtrent de Regering zich een vrij en ongemotiveerd oordeel voorbehoudt, dan zal nogtans, bij toewijzing der gronden aan eenen anderen inschrijver, door dezen, binnen den tijd van zes maanden na den dag waarop het contract gesloten is, aan den aanvrager eene bij het vaststellen der voorwaarden bepaalde som gelds moeten worden uitgekeerd, bij wege van vergoeding van de noodeloos genomen moeite en gemaakte onkosten, welke som zal gelijkstaan met de aan den landmeter voor het opmeten en in kaart brengen der gronden betaalde rekening, verhoogd met 50 per cent.

Hetgeen hieromtrent bij het vaststellen der voorwaarden bepaald wordt, zal ook casu quo in het aan te gaan contract worden opgenomen.

§ VI. De toewijzing der in huur uit te geven gronden gaat gepaard met de magtiging om tot dat einde eene overeenkomst aan te gaan.

§ VII. Bij wederuitgifte van reeds in huur bezeten gronden zijn van toepassing de §§ II, III en IV, zoomede de eerste, tweede en derde alinea van §§ V en VI, met dien verstande, dat de vroegere huurder het voorregt zal genieten bij de derde alinea van § V aan den eersten aanvrager toegekend, mits hij den meetbrief en de kaart van het perceel ter beschikking stelle van het hoofd van gewestelijk bestuur.

Mogt hij dit niet willen doen, zoo zullen de gronden op nieuw worden opgemeten en in kaart gebragt voor gouvernementsrekening, waarvan de kosten door hem, aan wien de gronden eventueel zullen worden toegewezen, binnen den bij de vierde alinea van § V gestelden termijn in 's lands kas zullen moeten terug betaald worden.

Voorts had de Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 4den Junij.*)

bij het civiel departement:

benoemd: tot officier van justitie bij den raad van justitie te Batavia, de officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang mr. A. M. Fokker;

tot controleur der 3de klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Lampongsche districten, de ambtenaar ter beschikking van den resident dier districten W. A. Seitz;

tot consul der Nederlanden in Siam P. Pickenpack, thans die betrekking waarnemende;

bij het residentie-kantoor te Batavia, ontheven, op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, van de vervulling zijner functien, onder toekenning van wachtgeld, de hoofdcommies bij de afdeeling schepen en pakhuizen, op dat kantoor, J. Faes;

benoemd, tot hoofdcommies bij de afdeeling schepen en pakhuizen, de eerste commies op gezegd kantoor J. B. M. Boshouwer;

tot 1sten commies de pakhuismeester te Macassar N. D. A. Kervel;

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie A. C. G. E. L. Bols;

bevorderd, tot majoor, sous-chef van den generalen staf, de kapitein der genie en sapeurs D. Maarschalk, adjoint bij dien staf;

bij het wapen der infanterie, tot luitenant-kolonel bij het 16de bataillon, de majoor J. W. J. Piper, van het bataillon;

tot majoors: bij het 17de bataillon (Fort de Kock), de kapitein H. W. van Oijen, van het 10de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden (Sibogha), de kapitein T. C. J. Kroesen, chef van den staf der 2de militaire afdeeling op Java;

tot kapiteins: bij het 1ste bataillon, de 1ste luitenant W. van Leyden, van het garnizoens-bataillon de Moluksche eilanden;

bij het 4de bataillon, de 1ste luitenant-adjudant G. P. Gorissen en de 1ste luitenant C. B. H. van Deutekom, van het 11de en 12de bataillon;

bij het 6de bataillon, de 1ste luitenant G. van Vuuren, plaatselijk-adjudant te Soerabaija, en de 1ste luitenant C. H. J. Gaymans, van de militaire school te Meester-Cornelis;

bij het 8ste bataillon, de 1ste luitenant J. A. P. Reinders, van der Veer, van het 5de bataillon;

bij het 10de bataillon, de 1ste luitenant J. G. H. Grooss, vanh et garnizoens-bataillon der 3de militaire afdeeling op Java;

bij het 17de bataillon, de 1ste luitenant W. Th. van Stuwe, van het 5de bataillon;

tot 1ste luitenants: de 2de luitenant P. A. C. H. T. A. Werdmuller von Elgg, thans met verlof in Nederland;

bij het 5de bataillon, de 2de luitenant A. H. Ouwens, van het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo;

bij het 11de bataillon, de 2de luitenant H. J. Boonk van het 17de bataillon;

bij het 12de bataillon, de 2de luitenant A. A. van Sorgen, van het 7de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, de 2de luitenants H. van Medevoort, van het bataillon, en G. L. van Doornum en A. Wijnoldij, beiden van het 16de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon van Palembang, de 2de luitenant-adjudant D. Lucas, van het bataillon, met bepaling dat hij ook als zoodanig in zijne tegenwoordige betrekking zal continueren;

benoemd, tot 2de luitenants bij het garnizoens-batailon der Wester-afdeeling van Borneo, de sergeanten P. H. van Hulstijn en J. Söhngen, van het 3de, en A. F. H. Kielgast, van het 11de bataillon;

geplaatst, bij het 8ste bataillon infanterie (Ngawi), de majoor L. F. Donleben, onlangs uit Nederland van verlof teruggekeerd;

hersteld, in activiteit, de 1ste luitenant der infanterie W. F. K. van Harrevelt;

bij de militaire geneeskundige dienst, bevorderd: tot officieren van gezondheid der 2de klasse, de officieren van gezondheid der 3de klasse J. A. Einthoven en H. J. Wefers Bettink;

overgeplaatst, bij het garnizoen te Meester-Cornelis, de officier van gezondheid der 2de klasse E. van Hengel, van het garnizoen te Weltevreden;

geplaatst, bij het garnizoen te Weltevreden, de officier van gezondheid der 2de klasse H. J. Wefers Bettink;

bij het groot militair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der 2de klasse J. A. Einthoven, beiden ter beschikking te Batavia;

(*Javasche Courant van den 7den Junij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de machinist op 's lands stoombaggermolen te Batavia, J. F. A. E. Boerenbeker;

tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van machinist op den stoombaggermolen te Batavia, de 1ste machinist op het gouvernements-stoomvaartuig *Bennett*, J. de Lijster;

bij het militair departement:

geplaatst, bij het garnizoen te Pisang-Batoe, de officier van gezondheid der 3de klassee D. J. Visscher;

bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der 3de klasse A. K. W. Arntzenius, beiden ter beschikking te Batavia;

overgeplaatst: bij het garnizoens-hospitaal te Tjilatjap, de officier van gezondheid der 3de klasse A. J. R. Natan, van de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo.

bij de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der 3de klasse H. H. Dieperink, van het groot militair hospitaal te Samarang;

bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Benkoelen, de officier van gezondheid der 2de klasse C. W. F. Foreman, van het groot militair hospitaal te Weltevreden;

bij het marine-departement:

goedgekeurd, dat de kapitein-luitenant ter zee F. R. Toewater voorloopig aan het marine-departement is werkzaam gesteld ter adsistentie van den kommandant van Zr. Ms. zeemagt en inspecteur der marine in Oost-Indie;

(*Javasche Courant van den 11den Junij.*)

bij het civiel departement:

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den griffier bij den landraad te Soerabaija mr. W. van Lennep;

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den benoemden 3den commies op het residentiekantoor te Palembang J. F. Brouwer, laatstelijk ambtenaar ter beschikking van den adsistent-resident van Benkoelen;

ontheven, eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de commies-boekhouder te Palembang K. H. Brouwer;

benoemd: tot lid van het collegie van curatoren van het Gymnasium Willem III, G. W. Fredzess, luitenant-kolonel, sous-chef van het wapen der genie;

tot omgaanden regter in de 5de afdeeling op Java, het lid in den raad van justitie te Soerabaija mr. W. Tadema;

tot commies-boekhouder te Palembang, de commies, tevens griffier bij den landraad te Billiton, A. A. Demelinne;

tot commies, tevens griffier bij den landraad te Billiton, de 1ste klerk op het residentie-kantoor te Muntok (residentie Banka), W. F. K. J. Abke;

bij het militair departement:

ontslagen: op hun verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de onder-intendant der 1ste klasse J. C. van Oosterom en de kapitein der infanterie J. F. Dekker.

De Gouverneur had den 2den Junij Batavia verlaten, om de residentie Samarang, Soerakarta, Djokjokarta, Kadoe en Soerabaija te bezoeken. Den 3den was hij te Samarang aangekomen, en had van daar togten in de omstreken gedaan tot bezigtiging van het spoorwegterrein en van het terrein voor een kanaal tot verbinding van de rivieren Loesi en Serang. Den 10den zou Zijne Excellentie naar Salatiga vertrekken.

Verder ontleenen wij aan die couranten nog de onderstaande berigten:

BATAVIA, 4 *Junij.*

Madura. — Op den 28sten Mei jl. is Z. H. de Panembahan van Madura, Tjakra-di-Ningrat, overleden.

— In ons nommer van den 17den Mei jl. maakten wij reeds volgens een telegraphisch berigt melding van een gevecht bij de Sangir-eilanden (Menado) met zeeroovers, geleverd door Zr. Ms. stoomschip *Reteh*, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse M. W. Bowier. Thans zijn wij in de gelegenheid mede te deelen het navolgende extract uit het rapport ter zake van bovengenoemden kommandant:

» Den 28sten April was ik met het aanbreken van den dag op de mij voorgestelde hoogte en hield af naar de kampong Abia.

» Eene derwaarts afgezonden gewapende sloep kwam onverrigter zake terug, daar de bevolking, onze sloep ziende naderen, het op de vlugt zette. Ik maakte echter daaruit op, dat de rooversvloot hier nog niet geweest was, en stoomde dus op 3 kabellengten van den wal om de zuid naar de baai van Lobo.

» Ten 8 ure was ik dwars van het noordelijkste in de baai van Lobo gelegen eiland. Aan eene gewapende sloep, onder bevel van den luitenant ter zee 2de klasse jhr. F. E. de Brauw, werd opgedragen de twee in de baai gelegen eilanden te verkennen, met last om direct naar boord terug te keeren, als iets van den vijand bespeurd mogt worden. De sloep, bij het eiland komende, maakte regtsom keert, hetgeen een welkom sein voor de *Reteh* was en waarop de overige sloepen direct te water gelaten en gewapend en het schip voor het gevecht in gereedheid gebragt werd. De sloep was weldra aan boord en bragt de tijding mede dat op den zuidoostkant van het eiland praauwen en gewapende menschen gezien waren. De *Reteh* stoomde toen langzaam met de gewapende sloepen aan bakboordszijde naar den zuidkant van het eiland, en met eigen oogen zag ik toen verscheiden groote en kleine praauwen op het strand staan, die met versch gehakte boomtakken overdekt waren. Op aanwijzing der zich als loodsen aangeboden hebbende hoofden, stoomde ik langzaam de baai binnen, tot dat allen eenparig mij de verzekering gaven, dat ik volstrekt niet verder kon gaan, daar ik anders tusschen de klippen en reven bezet zoude raken. Daar ik volstrekt niet met het vaarwater bekend was, moest ik vooreerst wel gehoor geven aan hetgeen mij door die menschen gezegd werd, vooral omdat ik steeds bewijzen gehad had van hunne grondige kennis met deze wateren en kusten. Op die hoogte kon ik echter niets met de batterij uitrigten en, geen tijd kunnende verliezen, gaf ik order aan den luitenant ter zee 1ste klasse H. L. Jolly, met de drie gewapende sloepen van boord te steken, het vaarwater op te looden, het vijandelijk terrein te verkennen en, als de gelegenheid gunstig was, eene landing te beproeven, wanneer ik zou trachten met de *Reteh* het eiland van den noordkant te attaqueren en, zoo het noodig mogt zijn, den roovers het vlugten te beletten. De barkas met een 12ponds houwitser werd gekommandeerd door den luitenant ter zee 2de klasse jhr. F. E. de Brauw, de officierssloep, met 1 pds. draaibas, door den luitenant ter zee J. C. Joekes en de jol door den luitenant ter zee 2de klasse J. A. de Gelder; de officier van gezondheid 2de klasse G. A. H. van Ewijk bevond zich in de barkas; de gezamenlijke bemanning bedroeg 57 koppen, waarvan slechts 30 met geweren en 11 met bussen gewapend waren. Toen de sloepen op ruim 2 kabellengten het vijandelijk terrein genaderd waren, openden de zeeroovers hun vuur onder een oorverdoovend geschreeuw, dat direct door onze sloepen beantwoord werd. De *Reteh* liet zich langzaam zakken, daar ik bevreesd was met de ingevallen ebbe aan den grond te zullen raken. Inmiddels werd het vaarwater opgelood en kreeg ik spoedig de verblijdende tijding, dat ik vlak voor de vijandelijke versterking eene stelling kon nemen. Ik stoomde daarop zoo spoedig mogelijk op de officierssloep aan, die verder de diepte van het vaarwater opnam, waarop de beide sloepen aan boord kwamen en zich aan bakboordszijde plaatsten. Ik begon toen met het zware geschut van boord het vijandelijke terrein te beschieten en schoon te maken. Het goed gerigte vuur van onze stukken op eene distantie van niet meer dan 1 à $1^1/_2$ kabellengte deed een schoon effect; de vijand bleef echter niet achterwege en rigtte toen al zijne vuurmonden op de *Reteh*. De meeste schoten van hem waren echter te hoog en rigtten weinig of geen kwaad aan; slechts weinige kogels vond men later in den romp en in de barring. Een tijd lang was ik hun point de mire, daar ik op de brug stond om de manoeuvre te kommanderen en verscheidene kogels langs en over mij heen vlogen, waarvan één tegen de stoom-afblaaspijp, die rakelings langs mij heen bricoleerde.

» Eene sterke ebbe en doorkomende zeewind deden het schip gaande weg verleijeren, zoodat al het manoeuvreren van voor- of achterslaan, het zetten van voor- of achterzeil, niets hielp. Het schip dreef dwars weg en ik kreeg steeds minder water, tot $2^1/_2$ vadem harden zandgrond, als wanneer het schip grond raakte. Op goed geluk, want ik wist niet waar dieper water te vinden was, liet ik met kracht achteruitslaan, met dat gelukkige gevolg, dat ik direct weder vlot was, den kop om de noord kreeg en mijne bakboords-batterij aan den vijand kon presenteren.

» Daar ik het meerder schieten van boord tegen een zwaar begroeid, rotsachtig eiland, waar zich geen vijand meer vertoonde, als nutteloos beschouwde, gaf ik last aan den luitenant ter zee 1ste klasse H. L. Jolly, met de gewapende sloepen de vijandelijke bentings te attaqueren, deze, het koste wat het wilde, te nemen, de praauwen te verbranden en alles te vernielen of buit te maken, wat maar eenige waarde had.

» De *Reteh* lag toen op pl. m. eene kabellengte dwars van het vijandelijke terrein en dekte de landing met wel gerigt granaat- en kartetsvuur. De sloepen stelden zich in linie in den breede en pagaaiden naar de plaats waar de praauwen op strand waren gehaald. De vijand rigtte toen een hevig, doch slecht gerigt vuur op onze kleine flottille, dat door onze sloepen met kanon- en geweervuur beantwoord werd. Het vijandelijk vuur nam in hevigheid toe naar mate de sloepen den wal naderden. Op het oogenblik dat de barkas den grond raakte, ontving de luitenant ter

zee 1ste klasse Jolly eene doodelijke kogelwond aan het hoofd en stortte bewusteloos neder; ook werd de schoenmaker J. Foeke in dezelfde sloep ligt gewond; terwijl in de officierssloep de matroos 2de klasse J. M. van Teeffelen eene gevaarlijke wond in den buik kreeg, en in de jol de vuurstoker 1ste klasse A. van Delden en de ligtmatroos J. Jansen ligt gekwetst werden. Dit gaf eenige verwarring in de sloepen, maar de luitenant ter zee 2de klasse de Brauw begreep, dat het oogenblik nog gunstig was en riep den kommandant der officierssloep toe te landen. sprong daarna over boord, hierin gevolgd wordende door den matroos 1ste klasse N. Lijsen, van de officierssloep, den luitenant ter zee J. Joekes, den provoost L. Oosthoek, die moedig den wal opliep, en den kwartiermeester N. Akkerman. Van de jol was alleen de luitenant ter zee J. A. de Gelder, die zwemmenden den wal bereikte.

» De officier van gezondheid 2de klasse G. A. H. van Ewijk verbond onder het vuur van den vijand, met kalmte en bedaarheid, den zoo zwaar gekwetsten matroos van Teeffelen en andere geblesseerden.

» Aangezien de meeste geweerpatronen bij het springen uit de sloepen nat waren geworden, de ammunitie van het sloepgeschut verbruikt was, de gekwetsten eene spoedige evacuatie vereischten en er onder de debarquements-divisie eenige weifeling bestond, besloot de luitenant ter zee de Brauw naar boord terug te keeren. De sloepen, weder langs zijde komende, werden ten spoedigste van al het noodige voorzien, gesneuvelden en gekwetsten overgenomen en zooveel mogelijk geremplaceerd en de luitenant de Brauw door mij tot flottille-kommandant benoemd.

» Hierop verliet de flottille het schip, met order zich thans meer te verspreiden dan den vorigen keer, om daardoor minder trefkans aan te bieden. In linie in den breede geschaard, gedekt door een aanhoudend granaat- en kartetsvuur van boord, naderde onze kleine magt onder een kogelregen van den vijand den wal, maar thans meer van ter zijde, daar de luitenant de Brauw veronderstelde, dat het meeste geschut achter de op strand gehaalde vaartuigen was opgesteld en slechts in eene rigting tusschen de praauwen door kon gebruik worden; tevens om vrij schot te geven aan het vuur van onze batterij. Toen de sloepen aan den grond raakten, sprongen allen zonder aarzelen den wal op en onder een driewerf hoezee! en » leve de Koning" stormden zij op den vijand in; mijne dappere officieren waren steeds vooraan en gaven schoone bewijzen van moed en beleid.

» Bij deze landing werden er drie in de officierssloep gekwetst, als: de matroos 2de klasse A. Hoogendoorn, die een kogel door de wang kreeg, dat hem evenwel niet verhinderde zijne makkers tot het laatst te volgen; de 2de zeilmaker Q. Christensen kreeg een kogel in de borst en is den 26sten April, ten gevolge zijner wonde, in het hospitaal te Ternate overleden, en de koksmaat C. Bulte eene ligte wond aan de hand; in de jol sneuvelde de vuurstoker 1ste klasse R. F. B. Aalrage, terwijl de luitenant ter zee J. A. de Gelder eene oppervlakkige kleine wond aan den hals ontving.

» Nadat het vijandelijk terrein door geschut- en geweervuur gezuiverd was, werd het omringende bosch met bajonet en sabel onderzocht en de roovers uit hunne bentings en praauwen verdreven.

» Het schrootvuur uit onze batterij rigtte toen een schrikkelijk bloedbad aan onder de roovers, die hals over kop op de vlugt sloegen.

» Dadelijk werd een aanvang gemaakt met het verbranden van de 10 praauwen. De luitenant ter zee J. A. de Gelder beklom het eerst onder het vuur des vijands, die zich steeds in de nabijheid in het bosch scheen op te houden, eene der praauwen en stak deze in brand; de luitenant ter zee J. C. Joekes met een tiental manschappen waren daarbij behulpzaam.

» De korporaal Mensing werd met de mariniers en een tiental matrozen aan het kleine strand geposteerd, om door geweervuur het bosch te zuiveren en om als basis te dienen, waarachter bij eenen onverhoedschen aanval zou geretireerd kunnen worden; genoemde korporaal beantwoordde geheel en al aan hetgeen men hem toevertrouwde en zuiverde door een wel onderhouden geweervuur het omringende zware bosch van vijanden.

» De luitenant ter zee de Brauw drong inmiddels met het overige gedeelte der landingsdivisie door en vond drie in der haast opgeworpen en door zware balken geblindeerde bentings, waarop tien stuks kanonnen en lila's van 3 tot 1 pond in batterij geplaatst waren; achter deze bentings bevonden zich diepe kuilen. De stukken werden buit gemaakt, benevens een aantal klewangs, lansen, pieken en andere wapenen, de verschansing vernield en eenige vaatjes kruid in het water geworpen. Het gelukte eindelijk de rooversvaartuigen in lichtelaaije vlam te zetten, hetgeen in het eerst zeer moeijelijk ging; een van boord gezonden vat pik bragt niet weinig bij om dit schoone schouwspel te verhaasten.

Inmiddels werden de gesneuvelde en verminkte manschappen aan boord gebragt en ik behoef niet te zeggen, welk eene zware taak toen op den officier van gezondheid 2de klasse G. A. H. van Ewijk rustte, die, zoo ver ik beoordeelen kan, zich meesterlijk van zijnen pligt gekweten heeft. De vijand verontrustte ons thans niet meer; eene groote hoeveelheid rijst, sago, djagong, vet en andere mondbehoeften, die uit den grond en het struikgewas werden opgehaald, benevens eene menigte andere voorwerpen, als: huisraad, praauwentuigen, beddegoed en eene massa geroofde goederen, te veel om hier op te noemen, werden toen aan de vlammen prijs gegeven.

» Gedurende het gevecht werden steeds geroofde mannen, vrouwen en kinderen aan boord gebragt, welk getal dien dag tot 47 aangroeide; onder dit getal bevond zich een radja van Kabroean; de meeste mannen kwamen zwemmende naar boord en waren van de West- en Oostkust van Karakelang afkomstig.

» De geroofden droegen allen blijken van veel mishandeling en waren met touwen van rottang, welke door vel en vleesch heen dringen en waarmede de meesten bij het aan boord komen nog voorzien waren, aan hals, handen en voeten gebonden en in het onderste der praauwen bewaard geworden. Tot voeding en lavenis hadden zij niet meer dan het hoog noodige, een handvol sago daags, gekregen; zij zagen er dan ook allertreurigst uit: uitgehongerd en uitgeteerd, vol huidziekte (cascade) en ongedierte, geheel verzwakt, waardoor eenigen niet meer konden staan, weinig en slecht gekleed en sommigen geheel naakt.

» De verbrande groote praauwen waren 5 in getal, die op eene lengte van 70 voet geschat werden; vijf kleinere werden te water gelaten en gebruikt tot het transport der ontvlugte slaven, daarna in den grond gekapt en onbruikbaar gemaakt. Eindelijk was alles vernield, waarop ik last gaf het eiland in behoorlijke marsch-orde om te trekken, ten einde te onderzoeken of er nog praauwen of iets anders van de roovers te ontdekken was, en daarna te embarqueren. Ten $6^1/_4$ ure was de laatste sloep aan boord.

» Ik sprak mijne dappere officieren en equipage eenige weinige, doch hartelijke woorden toe, bedankte allen voor hetgeen zij dien dag voor Koning en Vaderland gedaan hadden en met een driewerf hoezee! leve de Koning! en een extra oorlam aan de klok beschouwde ik dien dag als geëindigd.

» Onder klein zeil en gebankte vuren bleef ik 's nachts zoo digt mogelijk onder de westkust van het eiland op en neêr houden. Ik mag niet ontveinzen, dat er bij mij een voorgevoel bestond, dat de roovers van de duisternis van den voornacht gebruik zouden maken om te ontvlugten, en toch was dit niet te beletten; bivouacqueren was niet mogelijk, daar de vloed het kleine strand onder deed loopen en de weinige plaats, die dan nog overbleef, door de nog gloeijende en brandende praauwen was ingenomen; de barkas had te veel geleden en de officierssloep was te zwak om die alleen op brandwacht te leggen; ook mogt ik die niet prijs geven aan de wraak van een tot het uiterste gedreven vijand, die in den loop van den dag bewijzen had gegeven van nog ruim genoeg van vuurwapenen voorzien te zijn.

» Tegen het aanbreken van den dag was ik weêr met de *Reteh* op de plaats, waar de overwinning van den vorigen dag bevochten was. Ik belastte al de officieren, benevens een stuurman, met eene opname der baai om daarin, zoo het mogelijk was, te ankeren; mijn plan was, vervolgens een weg door het dikke bosch te kappen, daarin granaten te werpen en den vijand door honger en dorst tot overgave te dwingen. Eene menigte slaven waren reeds bij mijne aankomst aan het strand en werden door de sloepen aan boord gebragt; ik vernam van deze ongelukkigen, dat de roovers zwemmende het eiland hadden verlaten, iets, hetgeen ik en de aan boord zijnde hoofden daags te voren voor ondoenlijk hield; een geblesseerde roover, die gevangen werd genomen, vertelde dit eveneens, en ik twijfelde dan ook niet meer of deze mare moest waar zijn.

» Vervolgens was ik genoodzaakt 45 geroofde menschen direct naar hunne haardsteden terug te zenden, en daar zij van alles beroofd waren, deelde ik hun ruimschoots mede van de buit gemaakte wapenen en mondbehoeften; zonder wapens toch kon ik hen niet laten gaan, daar zij dan een moeijelijken strijd tegen de in hunne nabijheid zwervende roovers zouden te voeren hebben.

» Op den middag van den 19den werd het stoffelijk overschot der gesneuvelden met militaire honneurs ter aarde besteld, en wel aan het zelfde strand, waar daags te voren zoo roemrijk was gestreden; als eene dankbare herinnering aan hem, die er het leven liet, gaf ik het eiland den naam van Jolly.

» Bij nader onderzoek werd bevonden, dat geene roovers op het eiland meer aanwezig waren, en aangezien het niet mogelijk was iets met goed gevolg tegen den gevlugten vijand uit te rigten, die zich in de nabij zijnde zware bosschen ophield, besloot ik noordwaarts op te gaan, om nog elf ziekelijke en ellendige menschen naar de kampongs Poerani, Abia en Roë terug te brengen, blijvende dan nog 36 geroofde menschen bij mij aan boord over.

» Het buitmaken of rampassen liet ik aan de van alles beroofde bewoners der aan deze baai gelegen kampongs over.

» De 4 radja's, die mij vergezelden, hadden mij goede diensten bewezen en daar ik van hen de verzekering ontving, dat de bevolking thans niets meer te vreezen had van de ongewapende roovers en dat de meesten wel vermoord zouden worden, besloot ik op verzoek van den officier van gezondheid naar Ternate koers te stellen, aangezien de geweldige hitte in een schip, dat bijna 17 achtereenvolgende dagen gestoomd had, de gekwetsten sterk deed achteruitgaan en eene spoedige evacuatie naar een hospitaal hoogst noodzakelijk maakte.

» 's Avonds stoomde ik nogmaals langs het eiland, dat getuige geweest was van zoo veel moed en volharding, van zoo veel trouw en pligtbesef, en alhoewel het te bejammeren valt, dat er nog zoo vele roovers ontkwamen, zal ieder onbevooroordeelde toch moeten bekennen, dat de overwinning schoon was, in aanmerking nemende de bevrijding van 92 geroofde menschen, het gevangen nemen van 2 roovers, het verbranden en vernielen van 10 praauwen met al den voorraad mondbehoeften, krijgsvoorraad, geroofde goederen enz., het buitmaken van 10 kanonnen en lilla's, drie vlaggen, eene menigte klewangs, lansen, krissen, schilden enz., het sneuvelen van vele roovers, die, volgens getuigenis van den bevrijden radja van Kabroean, ten getale van 20 moeten zijn, waarbij men gerust kan voegen een 13tal, dat door het debarquement in eene kuil bij het slagveld is gevonden, die genoemde radja niet kon gezien hebben, daar hij toen in het binnenste van het bosch gevangen werd gehouden; het getal geblesseerde vijanden kan ik niet vermelden.

» Den 21sten, des avonds ten 6 ure, stoomde de *Reteh*, met de drie veroverde rooversvlaggen onder de Hollandsche vlag geheschen, de reede van Ternate op, waarin ik zoo spoedig mogelijk de zieken evacueerde en het schip weêr zeilklaar maakte, de door mij medegebragte geroofde menschen debarqueerde, die met de meeste liefde en zorg door den resident werden opgenomen, en onder behoorlijk geleide de twee gevangen roovers naar het fort deed overbrengen."

Banka. — Den 2den Mei arriveerde ter hoofdplaats Muntok de waarnemende inspecteur voor de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen, ten einde het nieuwe kustlicht-etablissement te Tandjong-Kaleän te inspecteren, bij de proefontsteking van dat licht tegenwoordig te zijn en verder al datgene te verrigten, wat in het belang van de goede werking van het licht mogt blijken noodig te zijn.

Nadat op den 8sten Mei de proefontstekingen waren aangevangen en gedurende eenige dagen geregeld waren voortgezet, het vereischte personeel was aangesteld, de dienst door den inspecteur behoorlijk was geregeld en alzoo alles was verrigt, wat noodig was om de onafgebroken en geregelde werking van het licht te verzekeren, is op den 16den Mei jl. door den resident tot de definitive ontsteking van dat licht overgegaan.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. — Berigten, loopende tot den 17den Mei jl., behelzen het volgende:

In de geheele afdeeling is de rust ongestoord gebleven. Zeeroovers hebben zich weder op de kust van de Tanahlaut en voor de Kahajan-rivier vertoond.

Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* is derwaarts gezonden om eenige dagen te kruisen.

Volgens geruchten verzamelt Antassari volk uit de Boven-Kapoeas en Kahajan, met het doel om de onderworpen kampongs der Beneden-Doeson te tuchtigen.

Zijn aanhang wordt evenwel hoe langer hoe geringer, aangezien de bevolking in genoemde streken den oorlog moede is.

Berigten uit het Amanditsche deelen mede, dat Amin Oellah, demang

Lehman en Kertanegara zich uit dat district hebben verwijderd, zonder dat men weet waar zij zich thans ophouden.

In Alleij, Amandit en Balangan komen dagelijks menschen uit de wildernissen terug om zich te onderwerpen.

De bevolking-patrouilles doorkruisen nog voortdurend de bovenlanden van Amandit en Alleij.

De hoofden der Paramassan-Amandit, die sedert het begin van den opstand nog niet afgekomen waren, zijn met den door den resident benoemden ranga Toewa bekar, die hun te gemoet gezonden was, te Kandangan geweest om de bewijzen van hunne gehechtheid aan het Gouvernement te geven.

Eene kolonne, sterk 40 bajonetten, en even zooveel Linganezen, is naar de Paramassan Amandit opgerukt om dit landschap te leeren kennen en de bevolking vertrouwen in te boezemen.

In de Riam-Kanan en Kiwa liep een gerucht, dat Madsaid, die zich sultan van Bandjermasin noemt, wilde afkomen om die streken te tuchtigen.

Door aanvoer van buiten is het rijstgebrek geheel geweken. Op de hoofdplaats kostte dat voedingsmiddel f 8 den pikol.

Zr. Ms. stoomschip *Madura* heeft in de maand April eenen togt ondernomen naar de rijken Sambalioeng, Goenoeng-teboer en Boeloengan.

Gedurende het aanwezen aldaar van dien oorlogsbodem is een aantal gevlugte slaven aan boord gekomen, ten einde hulp van het Gouvernement in te roepen om uit hunne slavernij te worden verlost.

Een 30tal van die personen, welke door zeeroovers gevangen genomen en als slaven verkocht waren, zijn met de *Madura* naar Macassar overgebragt.

Te Goenoeng-teboer nam het stoomschip 62 ton steenkolen in, gegraven uit eenen heuvel op 1/4 mijl afstand rivier-opwaarts van die plaats.

Deze kolen, die veel overeenkomst hadden met de Koetei-kolen van de mijn Pelarang, voldeden vrij goed.

Gedurende dien togt werd een aantal praauwen onderzocht. Op *één* daarvan, die zeer verdacht voorkwam, vond men twee slaven onder de zeilen verborgen, die onmiddellijk aan boord van de *Madura* werden overgebragt. Volgens hunne verklaring waren zij vroeger door zeeroovers gevangen genomen en te Solok aan den djoeragan van de praauw verkocht.

Dien ten gevolge werd deze in verzekerde bewaring genomen en naar Macassar gebragt, om al aldaar te regt te staan.

De bovenbedoelde togt is tevens dienstbaar gemaakt om vele hydrographische opnamen te doen, die voor de kennis van deze nog zoo weinig bekende kust van zeer veel gewigt zijn.

Celebes. De zich in de gevangenis te Macassar bevindende regent van Mare Mare (Saleijer) poogde uit te breken en amok te maken. Hij bragt den cipier met een stok eenige slagen op het hoofd toe, waardoor deze op den grond viel. Hierna willende ontvlugten, werd hij door den schildwacht met de bajonet tegengehouden en gewond, waardoor men hem weder meester werd.

De hoofdleider der bende boosdoeners, die in 1859 werd gearresteerd en naderhand is ontvlugt, Sangirang daeng Matiro (dezelfde die betrokken was in den moord op den Europeschen korporaal Giller), is eindelijk achterhaald en bij het verzet tegen zijne arrestatie gedood.

Den 3den April is de gouverneur, vergezeld van den adsistent-resident Bakkers, 5 officieren en 140 manschappen, met Zr. Ms. stoomschip *het Loo* naar Balangnipa (Ooster-districten), en de koning van Goa met eene aanzienlijke magt naar het westelijk gedeelte van het bergdistrict Wawo Boeloe vertrokken, tot tuchtiging der kwaadgezinde bevolking aldaar. De gouverneur keerde den 16den daaraanvolgende ter hoofdplaats terug.

Den 20sten April is te Macassar aangekomen een gezantschap van Boni, hetwelk den 24sten, bij officieel bezoek, aan den gouverneur de gebruikelijke nieuwjaarswenschen en geschenken, alsmede een brief van den leenvorst van dat rijk, heeft aangeboden, waarna de gezanten den 20sten weder vertrokken. Voorts zijn de gebruikelijke poeasa-geschenken door tusschenkomst van den adsitent-resident der Oosterdistricten naar den leenvorst overgebragt.

BATAVIA, 7 Junij.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo. — Per telegraaph zijn de volgende berigten ontvangen, loopende tot 1 Junij jl.

De rust keerde meer en meer terug.

De bevolking, die overal den oorlog moede is, werkte voortdurend mede om het land van muitelingen te zuiveren.

In de laatste dagen waren weder verscheiden opstandelingen, waaronder twee neven van Hidajat, tot onderwerping gebragt.

De 1ste luitenant Muller, die van 11 tot 23 Mei jl. met 40 man troepen en eenige Linganezen een togt heeft gemaakt in de Paramasan Amandit, is tot in het hart van dat landschap doorgedrongen; de kolonne is overal goed ontvangen en heeft alle hulp van de bevolking ondervonden.

Volgens geruchten zouden Amin Oellah, demang Lehman, Karta Negara en pangeran Djaja Lana met een gevolg van p. m. 150 zielen naar de Doeson gevlugt zijn.

In de soengei Bankinangan (Margasari) hielden zich nog eenige kwaadwilligen onder goesti Kassan schuil, die zich van onze postpraauw op de Negara-rivier hebben meester gemaakt. Zoodra de stand van het water zulks zoude toelaten, zoude men trachten dat roofnest te bereiken en uit te roeijen.

Van Koetei ontving men via Macassar het berigt, dat de adsistent-resident den 20sten April jl. van Berouw te Samarinda is teruggekeerd.

Zr. Ms. stoomschip *Madura* zou den 24sten April jl. van laatstgenoemde plaats naar Macassar vertrekken.

De tijdingen van Sampit (zuidkust) luidden allezins gunstig; de rust is aldaar door niets gestoord geworden.

Menado (April.) — In de Minahassa verbeterde zich de gezondheidstoestand over het algemeen meer en meer.

Het weder kenmerkte zich nog in de eerste helft der maand door hevige en aanhoudende regens, maar daarentegen in de laatste helft door meerdere droogte dan in de vorige maanden.

Op den 7den April jl. begaf de resident zich op reis en bezocht achtereenvolgens de districten Tonbariri, Romohon, Tonbassian, Kawankowang, Ratahan, Langowan, Kakas en Tondano, met het doel om de padi- en koffij-cultuur aldaar te inspecteren.

De padi-aanplattingen stonden over het algemeen gunstig en werden goed onderhouden.

Niettegenstaande de zeer ongunstige gesteldheid van het weder gedurende het afgeloopen jaar, verwachtte men toch een bijzonder rijken oogst; zelfs geloofde men, dat die groot genoeg zal zijn om daarvan eenige duizenden pikols voor den uitvoer beschikbaar te stellen, hetgeen sedert vele jaren niet het geval is geweest.

De koffij-oogst daarentegen beloofde weinig; de boomen, in geregelde tuinen geplant, droegen bijna geene vruchten; met die der negorijen was het beter gesteld.

In het Tondanosche was men bezig om het peil van het meer van dien naam te doen vallen, door de monding der rivier te verbreeden, waardoor het water in grootere hoeveelheid wordt afgevoerd.

Reeds was het water ruim 1 1/2 Rhijnlandschen voet gevallen, waardoor de zeer bevolkte districten van Toulian en Toulimambot vrij bleven van overstrooming.

Men hoopte door dezen maatregel eene uitgestrektheid gronds van 1500 à 2000 bouws voor de teelt van natte padi te winnen, en de thans aanwezige sawah-velden, die veel van het water te lijden hadden, in vruchtbaarheid te doen toenemen.

Een door den resident op den 26sten en 27sten April ondernomen inspectiereis naar het eiland Menado toewa en vervolgens van Kema over Wori, Badjo, Talawaan Bantik, Talawaan Aris, Pandoe, Bengkol, Boeha, Paniki, Kairagi en Singkel naar de hoofdplaats terug, leverde ten aanzien van de padi-cultuur aldaar zeer bevredigende resultaten op.

BATAVIA, 11 *Junij*.

In den avond van den 10den April hebben eenige rooverspraauwen wederom het eiland Bawean aangedaan. Des avonds ten 9 ure ontving de adsistent-resident het berigt, dat de door hem gestelde wachten te Dipanga en Tambak, op de noordkust van Bawean, met de roovers, die poogden te landen, slaags waren.

Op dit berigt begaf de adsistent-resident zich met den regent en de geheele hem ten dienste staande magt onmiddellijk naar de bedreigde plaatsen; doch de roovers hadden even vóór zijne komst, na hevig te zijn beschoten, de wijk genomen.

Het aantal der op Bawean op den 7den April jl. door de roovers gedoode en geroofde personen bedroeg 71, terwijl het slechts aan *één* persoon gelukt is, hun zwaar gewond te ontsnappen.

Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, hetwelk den 12den April jl. ter bescherming van het eiland ter reede van Bawean was gearriveerd, bevond zich den 5den Mei jl. nog aldaar.

Palembang. Den 12den April jl. ontving men te Moeara Bliti het berigt, dat de gisting tusschen de doesons Karang Dapoe en Leboek Poeding bijna tot onderlingen moord was overgeslagen, zoo niet de pangeran van Tandjong Djong in het midden was getreden.

Bij die gelegenheid werden door den civilen gezaghebber de voornaamste hoofden van den opstand gevat en naar Talang Padang gezonden, ten einde voor een raad van inlandsche hoofden te worden te regt gesteld.

Aan de politie te Kepahiang is het gelukt, den 1sten April jl. den voornaamsten muiteling Sanadoen met zijne drie broeders in handen te krijgen, die mede voor een raad van inlandsche hoofden zal moeten te regt staan.

Den 5den April jl. verliet de resident de hoofdplaats en vertrok naar de afdeelingen Lematang-Ilir, Lematang-Oeloe, Kikim, Ampat Lawang, Redjang, Lebong, Moesi Oeloe, Rawas en de Moesi-Ilir, ten einde den toestand en de ligging van het gewest onder zijn beheer te leeren kennen.

Den 25sten daaraanvolgende te Tebing Tingi aangekomen, onderzocht hij vervolgens de afdeelingen Lematang-Ilir, Oeloe en Kikim.

De geest der bevolking tegenover het bestuur was over het algemeen gunstig; de wegen, pasangrahans enz. vond hij alle in de beste orde, waardoor het reizen gemakkelijk viel.

De toestand der passanten-huizen en kazernen was over het algemeen bevredigend, vooral te Limboe in de afdeeling Moesi-Ilir, Merapi, Lematang, Oeloe, soengei Lado en Kikim, die geheel nieuw en doelmatig waren ingerigt.

Van Karang Radja, 13 palen van Moeara Enim gelegen, waar men slechts weinig pittaks aantrof, tot aan de grenzen van de Kikim, vond men sawah-velden op groote schaal aangelegd, welke eenen gunstigen uitslag beloofden; de prijs der rijst was aldaar dan ook zeer billijk.

Koffijcultuur bestond er eigenlijk niet, daar deze zich uitsluitend tot pagger-koffij, om en nabij de woningen geplant, bepaalde; de wijze van aanplant liet bovendien veel te wenschen over.

Klapperaanplant bestond wel in de doesons, doch de bevolking betoonde weinig neiging om die in tuinen op groote schaal aan te leggen.

De veestapel in die afdeelingen was zeer klein en in achterlijken staat.

In de afdeeling Kikim waren van de 10 marga-hoofden 7 in het bezit van paarden, waardoor de belangen van de dienst zeer bevorderd werden.

Behalve te Lahat, waar de handel eenigen omvang had, waren de nijverheid en volksvlijt in die afdeelingen zeer gering.

Te Moeara Enim, Lahat en Boengamas trof men pasars aan, welke, behalve die te Moeara Enim, aan het doel beantwoordden en druk bezocht werden.

De pokken-epidemie was in die gewesten grootendeels geweken, terwijl de vaccine niet naliet hare gunstige werking te doen gevoelen.

Te Moeara-Ilir werd die kunstbewerking met goeden uitslag door eene vrouw uitgeoefend.

In de Goemai echter bleef men steeds zekeren achterdocht en wantrouwen tegen die kunstbewerking koesteren.

Uittreksel uit een berigt van Zr. Ms. consul te LIVORNO, *dd.* 8 *Julij jl.*

Gedurende de eerste zes maanden van dit jaar zijn alhier aangekomen 32 Nederlandsche schepen, waarvan 21 uit Nederland en 11 uit vreemde havens. Van hier zijn vertrokken 28 Nederlandsche schepen, waarvan 6 naar Nederlandsche en 22 naar vreemde havens. Twee vreemde schepen zijn uit Nederland hier aangekomen.

De handel blijft kwijnende; de sluikhandel is dermate toegenomen, dat er voor den eerlijken koopman bijna geene concurrentie meer mogelijk is. Uit Nederland zijn onder andere ingevoerd: 3712 vaten suiker; 5247 stuks Stolksche kaas; 65 kisten Edammer kaas; 3602 bossen bindrotting; 15 vaten specerijen, 58 collis kruidnagelen; 157 collis droogerijen; 15 balen koffij, 4 kisten indigo; 100 collis verwwaren; 72 vaten en manden jenever enz.

Bijzonder levendig is de uitvoer van succade naar Nederland geweest, waardoor de stoombooten redelijke retourvrachten hebben bekomen.
Van potasch heeft er bijna geen uitvoer plaats gehad, evenmin als van talk.

Toscana zal dit jaar eenen ruimen olie-oogst opleveren; de zijde-oogst is bijna geheel verloren gegaan; de granen hebben door de overvloedige regens veel geleden, zoodat de opbrengst beneden het middelmatige zal wezen; van den wijn heeft men geene groote verwachting, doch daaromtrent valt nog niets met zekerheid te bepalen.

WATERHOOGTE IN DE HOOFDRIVIEREN.

Julij.	Rivieren.	Waarneming-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
28	Boven-Rhijn	*Keulen*,	+ 38.18	+ 2.33	8 ure	„	0.08
27	Waal	*Nijmegen*,	+ 8.62	+ 2.40	8 „	„	0.08
27	Neder-Rhijn	*Arnhem*,	+ 8.67	+ 1.76	8 „	„	0.07
27	Geldersche IJssel	*Westervoort*,	+ 9.12	+ 1.75	8 „	„	0.07
28	Boven-Maas	*Maastricht*, (brug)	+ 42.68	+ 0.48	8 „	„	0.07
28	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.95	„	8 „	„	0.09
27	Boven-Maas	*Grave*,	+ 6.02	+ 1.17	8 „	„	0.08
27	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 0.88	„	3 u. 45 m.	0.13	„
	Nieuwe Maas	*Brielle* L. W.	— 0.45	„	12 u. 15 m.	„	0.08

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Volgens de jongste berigten uit Italie bevond Garibaldi, die sedert geruimen tijd te Napels verwacht werd, zich nog steeds te Palermo, en was er geenerlei onderneming tegen het Pauselijke grondgebied beproefd. Hieruit wordt door sommige dagbladen opgemaakt, dat de vrees voor eenen inval van Garibaldianen in den Kerkelijken Staat, waarvan sedert eenige dagen sprake was, ongegrond is geweest. Doch de Parijsche *Patrie* houdt vol, dat het plan tot eene onderneming van dien aard werkelijk bij Garibaldi heeft bestaan; zij voegt daarbij dat het Fransche gouvernement door het Italiaansche daarvan verwittigd is geworden, en dien ten gevolge de bekende voorzorgmaatregelen op de kust en op de grenzen van het Pauselijk gebied verordend heeft.

— Den 22sten dezer is te Turyn per telegraaph uit Civita Vecchia berigt ontvangen, dat eene bende gewapende lieden, bestaande uit 250 Beijeren, in die haven scheep was gegaan om zich naar een of ander punt van de Napelsche kust te begeven en aldaar met de Bourbonsche partijgangers gemeene zaak te maken.

Dit heeft te Turyn, ook onder vrienden van het ministerie, weder stof tot bittere klagten over de staatkunde van Keizer Napoleon gegeven; men zeide er, dat Rome en Civita Vecchia onder het uitsluitende bestuur van de Fransche politie stonden, en dat die bende derhalve niet anders dan met goedvinden van de Fransche overheden had kunnen scheep gaan om in het Napelsche struikrooverij te drijven.

FRANKRIJK.

Bij een besluit van Keizer Napoleon van 25 Julij is de verdere uitgave verboden van het koningsgezinde dagblad *l'Orléanais*, hetwelk in dit jaar reeds twee waarschuwingen wegens aanvallen op het keizerlijke gouvernement had ontvangen. De naaste aanleiding tot dit besluit is dat het genoemde dagblad gezegd had dat de dekenfabrieken te Orleans nagenoeg geen werk hadden en dat de fabrikanten enkel uit liefdadigheid hunne werklieden nog éénen dag van de vier bezigden, terwijl die fabrieken, volgens eene openlijke verklaring van de fabrikanten zelven, alle aan het werk zijn even als vroeger.

In de voordragt, waarop dit besluit is genomen, zegt de minister van binnenlandsche zaken: »De kring der volksvrijheden, zoo als bij door de constitutie van 1852 was omschreven, is door Uwe Majesteit uit eigen beweging verruimd. In die edelmoedige bewilliging had de drukpers een ruim aandeel. Het dagblad, hetwelk van die vrijheden misbruik maakt, is strafwaardig; en in zulk een geval behoort Uwe Majesteit gebruik te maken van de dwangmiddelen, welke door 's lands wetten aan u zijn toevertrouwd om het ontzag voor de waarheid en de handhaving van den openbaren vrede te verzekeren."

— Volgens een berigt van de *Indépendance Belge* zijn de departementsprefecten in Frankrijk dezer dagen van regeringswege herinnerd aan de verpligting om zich bij het uitreiken van reispassen aan priesters, die zich naar het buitenland en inzonderheid naar Rome willen begeven, vooraf, even als bij alle van rijkswege bezoldigde ambtenaren, de zekerheid te verschaffen dat zij een regelmatig verlof tot het verlaten van hunnen post hebben bekomen.

— De voor het Fransche legercorps in Mexico bestemde versterkingen bestaan, volgens het Parijsche blad *le Pays*, uit 19,470 man, zijnde daarvan den 6den Julij reeds 2120 man uit Algerie vertrokken, terwijl thans te Cherbourg 10,170 man, en te Toulon 7180 man naar Mexico worden ingescheept.

— De bevelhebber van het eerste legercorps, de maarschalk Magnan, heeft jl. Zaturdag te Parijs eene dagorder uitgevaardigd, waaruit blijkt dat de generaal Forey den volgenden dag naar Cherbourg zou vertrekken, om in Mexico het opperbevel over de Fransche expeditie te gaan voeren.

— De Parijsche *Constitutionnel* van heden berigt dat eerstdaags 600 man troepen uit Frankrijk over Suez naar China zullen worden gezonden.

ENGELAND.

De voordragt der regering, strekkende om het onderhoud van de gebreklijkende arbeiders der katoenfabrieken te verzekeren, is in de zitting van het Lagerhuis van den 24sten dezer ten tweeden male gelezen en, zoo veel het beginsel en de strekking aangaat, zonder ernstigen tegenstand goedgekeurd. De regering heeft zich bereid verklaard om bij de artikelsgewijze behandeling eenige wijzigingen in de voordragt te brengen, en te kennen gegeven geene overwigtige bedenkingen te hebben tegen het door velen aanbevolen denkbeeld, om de plaatselijke armbesturen, die ter vermijding van verhooging hunner armentax geld mogten willen opnemen onder verpanding van de toekomstige opbrengst dier tax, hiertoe te magtigen.

— In de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag gewaagde een lid van het gerucht, volgens hetwelk het Turynsche kabinet onlangs beloofd had de Fransche expeditie in Mexico met troepen te ondersteunen, mits twee provincien van het den Roomschen Stoel nog onderworpen grondgebied, namelijk Viterbo en Velletri, door de Fransche troepen ontruimd wierden; hij vroeg of dit gerucht waarheid behelsde, en of het verder waar was, dat die overeenkomst enkel onuitgevoerd was gebleven om reden dat zij in Italie hoogst impopulair was.

Hierop heeft de heer Layard, de ondersecretaris van staat voor buitenlandsche zaken, geantwoord dat bij het Engelsche gouvernement van eene dergelijke overeenkomst niets bekend was.

Verder vestigde een lid de opmerkzaamheid op een dezer dagen in Londensche dagbladen medegedeeld berigt, inhoudende dat in den Indischen archipel de zeerooverij weder op groote schaal werd gedreven, en dat onlangs door eene stoomboot der regering van Serawak, op Borneo, eene groote zeerooversvloot vernield en ruim twee honderd gevangenen van de slavernij verlost geworden waren. Hij vroeg of het Engelsche gouvernement voornemens was maatregelen tot stuiting van dat euvel te nemen.

De heer Layard antwoordde daarop nagenoeg het volgende: »Het berigt van den door radjah Brooke en zijne medestanders ondernomen aanval op de zeeroovers van Borneo heeft natuurlijk de opmerkzaamheid van Harer Majesteits gouvernement getrokken. Het is een nieuw blijk dat de heer Brooke als bestuurder van Serawak groote diensten aan de zaak van de menschelijkheid, de beschaving en den handel in die zeeën bewijst. De aanval is, gelijk uit dat berigt blijkt, met kracht en met groote uitwerking ondernomen; eenige zeer bekende zeeroovers werden gevangen genomen en hebben eene afschrikwekkende straf ondergaan.

»Sedert lang wenscht ons gouvernement een einde te maken aan de zeerooverijen in den Oosterschen archipel, welke weder aanmerkelijk toeneemt. Maar hiertegen bestaat een bezwaar, voortkomende uit de omstandigheid dat eenige van de eilanden van dien archipel in het bezit van andere mogendheden zijn; en tot nog toe heeft geene zamenwerking van de betrokken mogendheden plaats gehad. Doch het Nederlandsche gouvernement heeft het voornemen te kennen gegeven om zijne oorlogsschepen met de onze te doen zamenwerken; en Spanje, hetwelk insgelijks bezittingen in die wateren heeft, is uitgenoodigd geworden om eveneens te handelen. Ik vertrouw alzoo, dat die mogendheden weldra gezamenlijk met ons zullen werkzaam zijn om een einde te maken aan de zeerooverij, die op Borneo en in den geheelen archipel zoo veel kwaad sticht."

Bij eene woordenwisseling over de weigering van Canada om eene genoegzame krijgsmagt tot afwering van eenen inval uit de Vereenigde Staten op de been te brengen, is in dezelfde zitting van het Lagerhuis door lord Palmerston te kennen gegeven dat hij niet instemde met het gevoelen dergenen, welke het behoud van die en andere kolonien voor Engeland van weinig belang achten.

— In de zitting van het Hoogerhuis van jl. Vrijdag is aan de regering de gevraagde som gelds tot voortzetting der werken ter versterking der rijks werven en arsenalen bewilligd.

Bij deze gelegenheid verklaarde de graaf Russell uitdrukkelijk, niet in te stemmen met degenen die den Keizer der Franschen verdachten van plannen van gevaarlijken aard voor Europa's onafhankelijkheid en voor de vrijheid der volken, gelijk bij Lodewijk XIV en Napoleon I bestaan hadden.

— Daar in Engeland ten gevolge de gesteldheid der Vereenigde Staten onderscheidene takken der volksbedrijvigheid verflaauwd zijn, is er groote overvloed van beschikbaar geld. Dit heeft ten gevolge, dat de prijs der Engelsche staatsschuldbrieven door aankoopen tot tijdelijke geldbelegging rijst, en dat de Bank van Engeland het disconto wederom verlaagd en op twee per cent gesteld heeft. De *Times* zegt dat het disconto bij de Bank nooit vroeger zoo laag is geweest, behalve in de laatste negen maanden van 1852. De voorraad specie der Bank was toen veel grooter dan thans; doch er bestonden toen geene omstandigheden als de tegenwoordige schaarschheid van katoen, welke de behoefte aan betaalmiddelen in Engeland beperkt.

— Naar eene berekening van de Londensche *Morning Post* van jl. Zaturdag heeft Engeland thans nog slechts 180,000 balen ruwe, katoen en heeft het in het overige van dit jaar waarschijnlijk slechts eenen toevoer van 300,000 balen voor eigen consumtie te verwachten. Het zou alzoo voor zijne katoenfabrieken tot aan het volgende jaar slechts bijkans een half millioen balen grondstof hebben, dat is bijkans 20,000 balen voor de consumtie van elke week.

Volgens dezelfde berekening is de voorraad ruwe katoen, welke Europa voor het overige van dit jaar bezit en waarschijnlijk te verwachten heeft, 650 à 700 duizend balen, dat is zoo veel als voor de gewone consumtie van slechts zeven weken toereikend zou zijn.

RUSLAND.

De berigten uit Warschau van 23 Julij wijzen geene wezenlijke verandering in den staat der zaken aan, ofschoon de Grootvorst Konstantijn al het mogelijke deed om onder de bevolking de verbitterde gemoederen tot bedaren te brengen. Hij was van de gevolgen van den moordaanslag geheel hersteld; de dader zou, naar verzekerd werd, weldra te regt gesteld, en het geding in het openbaar gevoerd worden. Omtrent den dader van den aanslag op het leven van den generaal Lüders was nog niets steiligs bekend.

Den 23sten Julij is in het officiele dagblad der Poolsche regering het volgende medegedeeld: »De snoode aanslag op het leven van Z. K. H. den stadhouder heeft den raad van bestuur van Polen genoopt den Grootvorst dringend te verzoeken om niet weder zonder escorte uit te gaan. De hartelijke geestdrift, waarmede de stadhouder door de bevolking van Warschau is ontvangen, — de smart en verontwaardiging waarmede de natie den aanslag op zijn ons dierbaar leven heeft vernomen, zullen beletten het gewapend geleide van den Grootvorst als een blijk van wantrouwen jegens Warschau en Polen aan te merken.

» In tegendeel, een iegelijk zal begrijpen dat deze voorzigtigheidsmaatregel, waarvan Z. Keiz. Hoogheid aanvankelijk, toen dezelve hem voorgeslagen werd, afkeerig was, alleen is gerigt tegen eene handvol zamenzweerders, die binnen weinige dagen tijds de hoofdstad door twee misdaden hebben bedroefd; en dat dezelve, op ons aanhouden genomen zijnde, zal ophouden zoodra de afschuwelijke zamenspanningen volkomen aan het licht gebragt en definitief verijdeld zijn.

» De stadhouder heeft zich met het door den raad van bestuur eenstemmig gedane voorstel vereenigd."

— Volgens sommige particuliere berigten uit St. Petersburg zou het gouvernement zich niet meer op de trouw van zijn leger kunnen verlaten, indien er ernstige pogingen tot omverwerping der bestaande orde van zaken te bedwingen waren. Zeker is het dat onlangs eenige officieren van het Russische leger wegens revolutionaire woelingen veroordeeld zijn; naar aanleiding daarvan zegt het blad van het Russische ministerie van oorlog in zijn nommer van den 18den dezer:

» Sedert lang had men bij Russische officieren zoo bedroevende verzaking van pligt en eer niet gezien, noch eene zoo stuitende schending der beginselen waarop het bestaan van ieder leger rust. Nooit zag men er vroeger zoo snoode pogingen om den geest der soldaten te bederven en hen tot opstand tegen den wettigen souverein en de overheid te verleiden.

» Ja, er zijn officieren gevonden, die zich, zonder besef van hunnen pligt, zonder gevoel van eigenwaarde, tot opruijers hebben gemaakt, revolutionaire en zedelooze geschriften hebben uitgedeeld, in de zondagsscholen de begrippen der communisten en der socialisten geleerd en verbreid hebben."

TURKIJE.

Het officiele dagblad van het Fransche gouvernement, de *Moniteur*, behelst in zijn nommer van eergisteren de volgende mededeeling: » De vertegenwoordigers te Konstantinopel van de mogendheden, welke het Parijsche verdrag hebben onderteekend, zijn door des Sultans gouvernement uitgenoodigd geworden om voor de regeling der zaken van Servie conferentie te houden. De eerste zitting heeft den 23sten dezer plaats gehad."

Daar het Parijsche vredesverdrag, gelijk men weet, ook door den vertegenwoordiger van Victor Emanuel, thans Koning van Italie, is onderteekend, wordt uit de bovenstaande mededeeling, waarin van alle onderteekenaren van het bedoelde verdrag zonder uitzondering sprake is, opgemaakt, dat de vertegenwoordiger van het Koningrijk Italie, wiens toelating bij eene vroegere gelegenheid van denzelfden aard tegenstand bij Oostenrijk gevonden had, in de conferentie over Servie zitting heeft.

Verder wordt te Parijs verzekerd, dat de regering van Servie heeft verklaard de opgewondenheid harer bevolking niet te kunnen betoomen en voor het behoud des vredes niet te kunnen instaan, zoo lang de citadel van Belgrad door Turksche troepen bezet gehouden wierd en de hoofdstad van Servie tegen de banier van het Turksche rijk moest opzien.

Hierop zou de Porte hebben geantwoord, dat zij niet kon afzien van haar aloude en bij de tractaten gewaarborgde regt om een garnizoen in Belgrad te houden, dewijl zij daardoor de regten des Sultans als opperheer van Servie, alsmede de veiligheid harer daar te lande verblijf houdende onderdanen, zou prijs geven.

Daarentegen zou de Porte zich bereid hebben verklaard om de getalsterkte der garnizoenen, die zij in verscheiden bevestigde plaatsen van Servie houdt, te verminderen; hetgeen eene tegemoetkoming zijn zou voor de Servische schatkist, welke met de kosten van het onderhoud dier troepen bezwaard is.

Verder wordt te Parijs verzekerd dat Servie in de conferentie op de voorspraak van Frankrijk, Italie en Rusland kan rekenen, dat de Porte in deze zaak Oostenrijk en Engeland aan hare zijde heeft, en dat Pruissen zich nog niet heeft verklaard.

BELGIE.

Bij het dezer dagen tusschen Engeland en Belgie gesloten verdrag wordt het beginsel van handelsvrijheid voor het verkeer tusschen de twee landen nagenoeg geheel aangenomen: de beschermende regten, waardoor Belgische producten nog tegen de mededinging van Engelsche beschermd worden, dadelijk of met een kort tijdvak van overgang, meerendeels afgeschaft; aan de eene partij door de andere de gelijkstelling met de meest begunstigde natie gewaarborgd, en bepaald dat de onderdanen der eene in het land der andere dezelfde regten en gunsten zullen genieten als de ingezetenen.

Engeland heeft zich met Belgie's voorstel tot afkoop van den Scheldetol in beginsel vereenigd, en zich tot nadere onderhandelingen daarover bereid verklaard, doch geweigerd deze aangelegenheid en de regeling der handelsbetrekkingen in een en hetzelfde verdrag te bevatten.

Aan Engeland is bij het nu gesloten verdrag afschaffing van het tonnegeld en vermindering van het loodsgeld in Belgie, alsmede vermindering der plaatselijke regten in de haven van Antwerpen toegezegd, doch alleen voor het geval dat de afkoop van den Scheldetol tot stand komt.

Bij de indiening van het wets-ontwerp, waarbij de goedkeuring der Belgische Kamers op het handelsverdrag wordt gegeven, heeft de regering medegedeeld dat zij de onderhandelingen over het afkoopen van den Scheldetol voortzet en veel hoop op eenen goeden uitslag heeft.

» Ofschoon de bedoelingen niet overal in denzelfden vorm zijn te kennen gegeven (zegt zij in de toelichtende memorie) en hoewel een klein aantal regeringen zich nog niet hebben verklaard, mogen wij de groote meerderheid der zeevarende landen beschouwen als gunstig gestemd voor het beginsel van den afkoop van den Scheldetol.

» Wat het bedrag der afkoopsom en het door elk land te betalen deel daarvan betreft, dat kon niet in het verdrag met Engeland worden opgenomen, dewijl daarbij de instemming van derden vereischt wordt."

VEREENIGDE STATEN.

Blijkens berigten uit New York van den 12den dezer was er, daar de aanwerving van vrijwilligers voor het leger der Unie slechts traag vorderde, den 10den eene bill bij het Congres ingediend, waarbij de President gemagtigd werd om in den tijd tusschen het sluiten der ten einde loopende en den aanvang der volgende zitting van het Congres, de verpligting tot de krijgsdienst en de conscriptie in te voeren, indien hij zulks noodig zou bevinden. Men dacht dat deze voordragt met eene groote meerderheid van stemmen zou doorgaan.

— Berigten uit New York van 15 Julij melden dat de Senaat der Unie op nieuw zijne bekrachtiging heeft geweigerd aan het verdrag, volgens hetwelk de regering van Mexico door een voorschot uit de schatkist der Unie in staat zou worden gesteld om de geldelijke vorderingen der Europesche mogendheden te voldoen.

CHINA.

De *Moniteur de l'Armée*, een half-officieel blad van Parijs, zegt: » Een particulier schrijven uit Shanghai van 3 Junij meldt ons, dat de door den Engelschen vlootvoogd uit Indie gevraagde versterkingen begonnen aan te komen. Met die nieuwe troepen zou de Engelsche krijgsmagt in China omstreeks tien duizend man sterk zijn.

» Buitendien wordt eene Engelsch-Chinesche scheepsmagt gevormd, die onder bevel van eenen kapitein van de Britsche oorlogsmarine staan zal. Deze scheepsmagt zal bestaan uit eene divisie kanonneerbooten, vijf korvetten, drie Engelsche fregatten en vijf en twintig Chinesche oorlogsvaartuigen.

» Wanneer deze en de reeds voorhanden strijdkrachten te Shanghai vereenigd zijn, zullen zij Nanking, den hoofdzetel der opstandelingen, gaan belegeren. De inneming dezer stad zal een wapenfeit van zeer groot gewigt zijn."

— De kapitein Sherard Osborn, welke de boven bedoelde Engelsch-Chinesche scheepsmagt vormen en onder zijn bevel hebben zal, is jl. Vrijdag door Parijs gekomen, zich over Egypte naar China begevende.

Volgens hetgeen in de zitting van het Britsche Lagerhuis van jl. Vrijdag door eenen van de bewindslieden is gezegd, begeeft de heer Osborn zich met vergunning van het Engelsche gouvernement, maar geheel op eigen risico, tijdelijk in de dienst van het Chinesche gouvernement, vooral om de zeeroovers in de wateren van China te bestrijden.

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

Parijs, 28 Julij. Volgens den *Moniteur* heeft het Lyonsche dagblad *le Progrès* eene tweede waarschuwing ontvangen, wegens het openbaar maken van eene correspondentie uit Parijs, waarin onjuiste bijzonderheden worden medegedeeld aangaande het voorgevallene in eenen ministerraad.

Turijn, 27 Julij. De syndicus van Marsala heeft een berigt openbaar gemaakt aangaande het bezoek van Garibaldi in die stad op den 19den dezer. Garibaldi heeft bij die gelegenheid eene rede tegen den Keizer der Franschen uitgesproken, die alle vroegere in hevigheid overtreft. Naar men verzekert is terstond met den telegraaph een besluit naar Marsala overgezonden, waarbij de syndicus afgezet wordt. De prefect van Palermo heeft zijn ontslag gevraagd en bekomen. Als zijn opvolger wordt de generaal Brignole genoemd.

Turijn, 27 Julij. In de Kamer van Afgevaardigden is het ministerie geinterpelleerd omtrent de rede van Garibaldi te Marsala. De heer Rattazzi heeft geantwoord dat de regering dienaangaande geen officieel rapport had ontvangen, maar dat de syndicus afgezet zou worden indien hij zijnen pligt niet gedaan had.

Vervolgens heeft de Kamer de discussie over de buitenlandsche staatkunde voortgezet, waartoe de interpellatie van den heer Petrucelli aanleiding had gegeven. Verscheiden redenaars hebben voor of tegen de staatkunde van het ministerie gesproken.

Ragusa, 27 Julij. (Over Frankrijk.) De Turken zijn den 24sten bij Sagaratz geslagen. Hunne verschansingen zijn vernield, en zij zijn met groot verlies op de vlugt gedreven.

Ragusa, 27 Julij. (Over Weenen). De Montenegrijnen zijn den 24sten bij Gerlitschi, Glavitza, Orzaluka en Sagaratz verslagen. Zij zelve beweren intusschen, de overwinning behaald te hebben.

---

den Hoofdingenieur jhr. J. Ortt van Schonauwen te Arnhem en den Ingenieur J. van der Toorn te Nijmegen.

's Gravenhage, 12 Julij 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Provincie *Zeeland*.

AANBESTEDINGEN.

Op Vrijdag, den 1sten Augustus 1862, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed:

1°. het maken van buitengewone verdedigingswerken aan de oevers van de Calamiteuse Polders Zuidkraaijert, Borselen, Willem Anna, Wilhelmina en Oostbeveland, Stavenisse, Nieuw-Noord-beveland, Anna, Oud en Jong Breskens, Margaretha en Klein Hnissens, Eendragt, Flaauwers en Bruinisse, en zulks in 13 perceelen van Aanbesteding;

2°. het aanleggen van een besteenden Rijzen Dam op het Strand bij de Oude Hoeve, aan de noordwestzijde van Schouwen.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en opbod, voor ieder perceel afzonderlijk.

De Bestekken liggen ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende van den zevenden tot den derden dag vóór de Besteding, met uitzondering van den Zondag, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg, voor de werken in het algemeen, alsmede bij de Ingenieurs te Goes, te Zierikzee, te Breskens en te Neuzen voor de werken tot elks arrondissement behoorende.

's Gravenhage, 4 Julij 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden het navolgende, als:

DENEMARKEN.

Licht op Hirtshals, kust van Jutland.

Indien onvoorziene omstandigheden het niet beletten, zal vóór het einde van dit jaar of misschien eerst in het voorjaar van 1863, aan de *Noordwest kust* van *Jutland*, op de punt, zich uitstrekkende in het *Skagerak* en „*Hirtshals*” genaamd, een *lenticulair stilstaand licht* geplaatst worden van de 1*ste grootte*, afgewisseld door schitteringen *om de 4 minuten*.

Het licht zal geplaatst worden op een *ronden toren* van 86 voet hoogte en van *rooden briksteen*. Het licht zal 182 voeten boven de oppervlakte der zee verheven en gelegen zijn:

op 57° 35′ 6″ *N. Breedte*; en
„ 9° 56′ 38″ *lengte Oost van Greenwich*.

Het zal gedurende 2 *minuten* 55 *seconden* een *vast licht vertoonen* en onmiddellijk daarna 27 *seconden verduisterd zijn*, daarna gedurende 11 *seconden eene zeer sterke schittering geven*, dan weder 27 *seconden verduisterd zijn*, en vervolgens op nieuw het *vaste licht* vertoonen.

Het licht zal op 19 à 20 *Engelsche mijlen* zigtbaar zijn en iederen nacht gedurende het geheele jaar op dezelfde tijdstippen als bij de overige verlichtingen des Rijks ontstoken worden.

Dit berigt dient tot voorloopige kennisgeving, in afwachting dat het juiste tijdstip der ontsteking van bovengenoemd licht zal kunnen bekend gesteld worden.

's Gravenhage, den 7den Julij 1852.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 26sten Augustus 1862, des namiddags ten 1 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van werken voor de bewaking en afdeeling van de Spoorwegen van Breda naar Tilburg en van Roosendaal naar Bergen op Zoom, in twee perceelen.

De besteding geschiedt bij inschrijving en opbod, volgens art. 16 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 12den Augustus ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeenen dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, aan de localen der provinciale Besturen, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen worden gegeven door de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, bij den Eerstaanwezenden Ingenieur M. Simon Gz. te Bergen op Zoom en door den bouw- en werktuigkundige, waarnemend Eerstaanwezend Ingenieur van den Berg, te Breda.

's Gravenhage, den 19den Julij 1862.

De Commissie voornoemd,
van Meurs, *Voorzitter*.
G. J. G. Klerck, *Secretaris*.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 26sten Augustus 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het bouwen van de penanten en landhoofden, steunpijlers en beveiligingswerken voor twee Draaibruggen over het Groot Noordhollandsch kanaal, en eene dubbele brugwachterswoning, ten behoeve van den Spoorweg van Nieuwe Diep tot Alkmaar.

De besteding geschiedt bij inschrijving en opbod, volgens art. 14 van het bestek.

Het bestek ligt van den 12den Augustus ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen worden gegeven door de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en door den eerstaanwezenden Ingenieur van Prehn te Alkmaar.

's Gravenhage, den 19den Julij 1862.

De Commissie voornoemd,
van Meurs, *Voorzitter*.
G. J. G. Klerck, *Secretaris*.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 26sten Augustus, des namiddags ten 12½ ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van de Aardebaan, de Duikers, de Gebouwen, de levering van Ballast, het leggen van de Spoorbaan en eenige verdere werken voor den Spoorweg tusschen Nieuwe Diep en Niedorperverlaat.

De Besteding geschiedt bij inschrijving en opbod, volgens art. 14 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 12den Augustus ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, aan de localen van de Provinciale Besturen, in de voornaamste logementen en koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen worden gegeven door de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage en door den Eerstaanwezend Ingenieur A. J. van Prehn te Alkmaar, terwijl de aanwijzing op het terrein zal plaats hebben op den 19den Augustus, aanvangende te Nieuwe Diep, en op den 20sten Augustus, aanvangende te Niedorperverlaat, telkens des morgens ten 9 ure.

's Gravenhage, den 19den Julij 1862.

De Commissie voornoemd,
van Meurs, *Voorzitter*.
G. J. G. Klerck, *Secretaris*.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij de Directie der Marine te Willemsoord, op Dingsdag den 5den Augustus 1862, des voormiddags ten elf ure, van:

1°. het verzwaren en voltooijen van de Basaltmuren langs het natte dok in het dokkanaal op 's Rijks Werf te Willemsoord;

2°. het maken van Meerpalen, Stoelen voor uithouders en Duc-dalven op gezegd Etablissement, met bijlevering van al de daartoe noodige bouwstoffen en arbeidsloonen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, overeenkomstig artt. 12 en 11 der Bestekken, die, behalve bij het Departement van Marine te 's Gravenhage en bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, ook nog ter lezing liggen aan het Provinciaal Gouvernement van Noordholland, en verder op al de plaatsen waar de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken gewoonlijk ter lezing liggen.

De gegadigden worden opmerkzaam gemaakt, dat de inschrijvingsbiljetten, voor ieder werk afzonderlijk, in de daarvoor bestemde bus moeten geworpen zijn uiterlijk den 4den Augustus 1862, des voormiddags ten 12 ure.

Op de drie de Aanbesteding voorafgaande werkdagen wordt aanwijzing in loco gegeven, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. van Gendt te Haarlem en bij den Ingenieur van den Waterstaat J. Strootman te Nieuwe Diep.

Willemsoord, den 22sten Julij 1862.

De Directeur en Kommandant der Marine,
Bij afwezen,
De Equipagemeester,
Dittlof Tjassens.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Hellevoetsluis zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden,

het herstellen van den Oostbeer te Hellevoetsluis.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 31sten Julij 1862, des morgens ten 10 ure, in het Logement van de Wed. Kruyskamp te Hellevoetsluis, alwaar van den 26sten Julij 1862 het bestek zal liggen.

Gedrukte bestekken kunnen van den 26sten Julij 1862 voorwaardelijk verkregen worden bij den Boekhandelaar H. G. van Steeden te Hellevoetsluis.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Hellevoetsluis.

MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST IN WEST-INDIË.

De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt verwittigt alle Genees- en Heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om zich als Officier van gezondheid der 3de Klasse voor

de Militaire Geneeskundige Dienst der Landmagt in de West-Indien voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren te verbinden, dat zij zich vóór den 1sten September aanstaande, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, en na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem Inspecteur, aan deszelfs Bureau te 's Gravenhage, in het Locaal des Magazijns van Geneesmiddelen, Voorhout, behooren aan te melden, met overlegging der nagenoemde bewijzen, als:

1°. eene geboorte-acte, ten bewijze van eenen ouderdom beneden de 30 jaren;

2°. een bewijs van ongehuwd te zijn;

3°. een bewijs van voldane dienstpligtigheid aan de Nationale Militie;

4°. een bewijs van goed zedelijk gedrag en van te zijn Nederlander, af te geven door de Regering hunner woonplaats;

5°. een bewijs van geschiktheid voor de militaire dienst, af te geven door den Eerstaanwezenden Officier van gezondheid bij het garnisoen in hunne woonplaats of in het naastbij gelegen garnizoen; en

6°. bewijzen van afgelegde examina als Genees- en Heelkundige, of van regelmatig in die vakken volbragte studien; alle welke bewijsstukken op gezegeld papier moeten zijn geschreven.

Na overlegging van welke bewijsstukken hun de gelegenheid zal worden verschaft om aan 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen, bij een volgens vastgesteld programma af te nemen examen, bewijzen te geven van voldoende bekwaamheid voor de betrekking welke door hen verlangd wordt, omtrent welk programma de noodige inlichtingen bij de Eerstaanwezende Officieren van gezondheid in de garnizoenen, of wel bij hem Inspecteur kan worden verkregen.

Tot hun verder narigt dient, dat de bevordering tot hoogere rangen onder het geneeskundig personeel in de West-Indien plaats heeft ten gevolge van nader voor dien hoogeren rang af te leggen examen, en dat aan de betrekking van Officier van gezondheid der 3de Klasse in de West-Indien de volgende voordeelen zijn verbonden, als:

1°. een jaarlijksch tractement van f 1700, benevens vrije woning, of schadeloosstelling voor huishuur;

2°. een tractement van f 800 's jaars gedurende hun oponthoud hier te lande;

3°. eene gratificatie van f 1500 en een voorschot van f 260 op het tractement gedurende de reis, waarover men vóór de afreis kan beschikken, zoodra het schip aangewezen is waarmede de reis als militair gouvernements-passagier der 1ste Klasse zal geschieden, strekkende deze som tot uitrusting en het aankoopen van boeken enz.;

4°. de rang van tweeden Luitenant bij de Landmagt in West-Indie.

's Gravenhage, den 22sten Julij 1862.

Dr. SNABILIÉ.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

ONTEIGENING. — *Staatsspoorwegen.*

Gedeelte van Nieuwe Diep tot Niedorper Verlaat. — *Gemeente Schagen.*

De Burgemeester der gemeente Schagen brengt ter openbare kennis, dat van heden af, tot dat de na te noemen commissie hare werkheden zal hebben volbragt, ter Secretarie der gemeente ter inzage zijn nedergelegd de plannen, kaarten en grondteekeningen van de perceelen, gelegen in de gemeente Schagen, welke voor den aanleg van den Noordhollandschen Spoorweg moeten worden onteigend, benevens een uitgewerkt plan van den geheelen spoorweg;

dat na verloop van bovengemelden tijd, alle belanghebbenden hunne bezwaren aan de tot dat einde uit heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie benoemde commissie, ten Raadhuize alhier, zullen kunnen inbrengen; en

dat de dag, waarop gezegde commissie hare zitting zal houden, nader, zoo door publicatie als aankondiging in de *Staats-*, *Haarlemsche*, *Heldersche* en *Schager Courant*, zal worden bekend gemaakt.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan artt. 11 en 12 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125).

Schagen, den 28sten Julij 1862.

De Burgemeester,
H. R. DE MEER.

⁂ Het Hoofd van het Gemeentebestuur te Zijpe maakt bekend, dat op heden ter Secretarie der gemeente ter inzage van belanghebbenden zijn nedergelegd:

de grondplannen, profilteekeningen, de memorie van toelichting en de extracten uit den perceelsgewijzen legger van het kadaster, die, voor zoo verre deze Gemeente betreft, behelzen de perceelen, die zullen worden onteigend ten algemeenen nutte voor den aanleg van den Staatsspoorweg van Nieuwe Diep naar het Niedorper Verlaat;

en dat het uitgewerkte plan van den geheelen Spoorweg mede ter inzage is gedeponeerd ter Secretarie der gemeente Schagen.

Geschiedende deze bekendmaking ten gevolge der missive van Hun Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van Noordholland, in dato 28 Julij 1862, n°. 37, en in opvolging van de Artt. 12, al. 1, enz. der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125).

Zijpe, den 27sten Julij 1862.

Het Hoofd van het plaatselijk bestuur voornoemd,
VAN DOORN.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁂ Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, den zeven en twintigsten Mei 1800 twee en zestig gewezen, behoorlijk geregistreerd, is op de daartoe door *Carolina Leopoldina Elisabeth Kremer* of *Cremer*, zonder beroep, wonende te Rotterdam, ingestelde vordering verklaard, dat er ten aanzien van haren Echtgenoot *Gerrit Jansz. Adriaan*, laatst gewoond hebbende te Amsterdam, bestaat Regtsvermoeden van Overlijden sedert den dertigsten September 1800 vijftig, terwijl daarbij tevens aan haar Requirante verlof werd verleend tot het aangaan van een ander Huwelijk.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan Art. 527 van het Burgerlijk Wetboek door mij ondergeteekende, Procureur voor gemelde Regtbank, als ten deze voor de Requirante geoccupeerd hebbende.

Amsterdam, 26 Julij 1862.

[Kosteloos.] J. G. KUHN, *Procureur.*

⁂ Bij Acte, den 24sten Junij 1862 voor den Notaris *W. P. C. Fabius* te Amsterdam verleden, hebben de ondergeteekenden *Jan Christiaan van Velzel*, Koopman en Commissionair, en *David van Velzel*, Commissionair, beiden wonende te Amsterdam, eene Vennootschap aangegaan tot het drijven van Handel en Commissiehandel in Koloniale Waren, onder andere onder de volgende voorwaarden:

dat de Vennootschap zal gedreven worden onder de Firma *J. C. van Velzel en Zoon*; dat zij geacht wordt te zijn aangevangen den 1sten Januarij 1862 voor een onbepaalden tijd; dat zij zal eindigen drie maanden na de schriftelijke opzegging door den eenen Vennoot aan den anderen te doen; dat de beide Vennooten het regt zullen hebben de Firma te teekenen, doch enkel tot verrigtingen en handelingen, waartoe de Vennootschap is aangegaan, en alzoo niet tot het opnemen of uitleenen van gelden, noch tot het verbinden der Vennootschap als borg; dat geen dezer overeenkomsten, noch eenige verbindtenis of handeling, strijdig met of buiten het doel der Vennootschap, voor haar of de Firma verbindende zal zijn, ten ware de beide Vennooten die schriftelijk hadden aangegaan of zich daartoe schriftelijk hadden verbonden door beider onderteekening, met ieders eigen naam en bijvoeging der Firma, zonder welke beide handteekeningen die overeenkomsten en verbindtenissen alleen den onderteekenaar zullen aangaan en betreffen.

J. C. VAN VELZEL.
D. VAN VELZEL.

⁂ Bij Acte, voor den Notaris *J. I. H. Hoeben*, standplaats hebbende te Breda, in dato 11 Junij 1862 verleden, is tusschen de Heeren *Hendrikus Slok*, Koopman, wonende te Breda, en *Pieter Jacob Bakker Muller*, zonder beroep, wonende te Monnikendam, aangegaan een contract van Vennootschap tot het drijven van Handel in Manufacturen in het Groot, onder de Firma van *H. Slok en Comp.*, voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, aanvang nemende den 1sten Augustus 1862 en eindigende den 31sten Julij 1867.

De Vennootschap wordt gevestigd binnen de gemeente Breda.

Ieder der Vennooten zal geregtigd zijn tot het teekenen der Firma en het aangaan van alle handelingen en verbindtenissen de Vennootschap betreffende; nogtans zal tot den aankoop van vaste goederen of het ter leen nemen van gelden voor rekening der Vennootschap, eveneens als voor het ter leen geven van fondsen of bezittingen van dezelve aan derden, de medewerking van beiden gevorderd worden.

⁂ Bij Acte, verleden voor mr. *J. H. Geertsema*, Notaris te Groningen, den 25sten Julij 1862 behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Heeren *Jan Lucas Arnoldus de Lange* en *Gerardus van Voorst*, beiden zonder beroep, wonende te Groningen, opgerigt eene Vennootschap, ten einde voor gemeenschappelijke rekening, onder de Firma *de Lange en van Voorst*, te drijven een Binnen- en Buitenlandschen Commissiehandel in Granen, Zaden, Olie en andere daarmede verwante artikelen.

De Vennootschap, die gevestigd zal zijn te Groningen, zal aanvangen den 28sten Julij 1862, en is aangegaan voor onbepaalden tijd. Beide Vennooten hebben het regt van teekening der Firma, en zijn bevoegd ten name der Vennootschap te handelen en die te verbinden. Zullende echter tot het opnemen van gelden en het verkoopen van onroerende goederen aan de Firma behoorende, de onderteekening der beide Vennooten worden vereischt.

Geschiedende deze afkondiging ter voldoening aan het bepaalde bij Art. 28 Wetboek van Koophandel.

⁂ De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van *Jacob de Bleyker*, te Alkmaar overleden den 11den Maart 1862, worden opgeroepen, om op Vrijdag den 15den Augustus 1862, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen ten Kantore van den Notaris *J. Bakker Schut*, te Alkmaar, ten einde aan te hooren en op te nemen de Rekening en Verantwoording van het beheer dier Nalatenschap, en om daarna, zoo geen verzet plaats heeft, voldoening hunner schuldvorderingen te ontvangen, in zoover de Nalatenschap toereikende zal zijn.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

MAANDAG 28 Julij 1862.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
NEDERL., Werk. Schuld.	2 1/2	68 3/8	PRUISSEN, Leening 1859.	5	—
Dito dito	3	75 13/16	OOSTENRIJK, Obl. Met.	5	52 15/16
Dito dito	4	99 3/8	Dito dito	2 1/2	27 1/4
O.-I. Leening	4	—	Dito dito zilveren.	5	75 3/8
Amort. Syndicaat	3 1/2	92 7/8	Dito dito nationalen	5	61 1/2
Handelmaats.	4 1/2	135 7/8	Weener Bank-actien.	—	752
SPANJE, Obligatien	2	44 3/8	Dito aandeelen 1854.	4	218
Dito binnenlandsche.	3	48 1/2	Dito dito 1860	5	482
Amort. Schuld.	—	19 1/16	Dito dito 1858	—	122
Bew. coupons	—	—	VENEZUELA, Obligatien.	3	25 1/4
PORTUGAL, Oblig. 1853.	3	46	Dito	1 1/2	12 7/16
Dito 1856/59	3	45 3/8	GRENADA, Dito	4 1/4	16 5/8
Dito nieuwe	—	44 5/8	Dito	1	5 1/8
RUSLAND, bij Hope 1798.	5	101 7/8	Dito nieuwe	—	—
Dito 1828/29	5	100 3/8	MEXICO, Dito	3	27 15/16
Dito Stieglitz 5de serie	5	81	ECUADOR, Dito	1	17 1/8
Dito dito 6de serie	5	89 5/8	ILLINOIS, Dito	7	80
bij Hope 1840	4	73 5/8	LOUISIANA	—	—
Dito 1860	4 1/2	88 3/4	GRIEKENL., Dito 1824/25	5	6 3/8
Spoorweg aandeelen.	—	191 1/4			

De Nederlandsche Bank heeft hare rentetax met 1/2 per cent verminderd.
Prolongatie 2 1/2 à 3 per cent.

Londen, Consols.	—	Antwerpen, 4 1/2 pct. Belgie	99 3/8
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	440
Parijs, Fr. rente	—	5 pct. Metalliek	55 7/8
Spanje	—	5 » Nationalen	64 7/8
Weenen, Metalliek	—	3 » Binnenl. Spanje	47 7/8
Dito nationalen	—	2 » Spanje	43 3/4
Wissel Londen.	—	Credit *Guilhou*	—

PRIJZEN DER COUPONS.

Metalliek	f	28.20	Hamburg Russen	f	31 7/8
Dito Nationale	»	28.70	Russen in Z. R.	»	33 1/2
Divers. Eng. per L.	»	11.67 5	Poolsche in Z. R.	»	—
3 °/o Eng. Russ. per L.	»	11.67 5	Poolsche Fl.	»	26 1/2
Fransche	»	55 9/16	Napelsche	»	—
Belgische	»	55 3/4	Spaansche francs	»	2.40
Pruissische	»	34 1/2	Amerikaansche dollars.	»	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDSDRUKKERIJ.